

สารบัญ

	หน้า
หน่วยย่อยที่ ๑ ครอบครัวอุ่นจิต	
แผนที่ ๑ บ้านน่าอยู่	๑
แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียนประจำหน่วยย่อย	๒
คำชี้แจงประกอบการทำใบงานกลุ่ม	๔
ใบงานที่ ๐๑ บทบาทหน้าที่และการปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว	๕
ใบงานที่ ๐๒ ออกแบบแผนผังบ้านตามจินตนาการ	๖
ใบงานที่ ๐๓ ตกแต่งอย่างไรให้น่าอยู่	๗
ใบงานที่ ๐๔ การสร้างโมเดลห้อง	๘
เนื้อเพลง ครอบครัวสุขสันต์	๙
ใบความรู้ที่ ๑ บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในครอบครัว	๑๐
หน่วยย่อยที่ ๒ ช่างคิดซ่อมแซม	
แผนที่ ๑ แต่งอย่างไรให้น่าดู	๑๑
แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียนประจำหน่วยย่อย	๑๒
ใบงานที่ ๐๑ รู้นะว่าทำไมต้องใส่เสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย	๑๓
ใบงานที่ ๐๒ หนูทำได้	๑๔
ใบงานที่ ๐๕ แฟชั่นของฉันในวันนี้	๑๕
แผนที่ ๒ ดูแลรักษา	๑๖

ใบงานที่ ๐๑ ดูแลอย่างไรดีให้มีประโยชน์	๑๗
ใบงานที่ ๐๒ การห่อปกหนังสือ	๑๘
ใบงานที่ ๐๕ การช่วยเหลืองานบ้าน	๒๑
ใบความรู้ที่ ๑ การดูแลเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายและของใช้ส่วนตัว	๒๒
แผนที่ ๓ หนูน้อยนักประดิษฐ์	๒๖
ใบงานที่ ๐๑ จำแนกแจกแจง	๒๗
ใบงานที่ ๐๒ การประดิษฐ์พัดกระดาษ	๒๘
หน่วยย่อยที่ ๓ เกษตรกรรมคู่บ้าน	
แผนที่ ๑ เกษตรนำรู้	๓๐
แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียนประจำหน่วยย่อย	๓๑

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ใบงานที่ ๐๑ เครื่องมือเกษตรนำใช้	๓๒
ใบงานที่ ๐๔ การจำแนกเครื่องมือที่ใช้ในงานเกษตร	๓๓
ใบงานที่ ๐๕ จำแนกประเภทของพืช	๓๔
ใบงานที่ ๐๖ พืชที่ฉันท้องการปลูก	๓๕
ใบความรู้ที่ ๑ เครื่องมือในงานเกษตร	๓๖
ใบความรู้ที่ ๒ ผักสวนครัว รั้วกินได้	๔๑
ใบความรู้ที่ ๓ การดูแลรักษาพืชที่ปลูก	๔๕
หน่วยย่อยที่ ๔ สานฝันให้เป็นจริง	
แผนที่ ๑ โครงการสานฝัน	๔๗

ใบงานที่ ๐๑ มาเลือกหัวข้อโครงการกันเถอะ	๔๘
ใบงานที่ ๐๒ วางแผนการทำโครงการ	๔๙
ภาคผนวก	
คณะผู้จัดทำ	๕๑

แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียนประจำหน่วยย่อย
หน่วยที่ ๗ ชีวิตสุขสันต์ในบ้านของเรา
หน่วยย่อยที่ ๑ เรื่องครอบครัวอุ่นจิต

ตอนที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ (ข้อละ ๒ คะแนน)

๑. สมาชิกในบ้านของนักเรียนมีหน้าที่อะไรบ้าง

พ่อ มีหน้าที่.....
 แม่ มีหน้าที่.....
 พี่ มีหน้าที่.....
 นักเรียน มีหน้าที่.....

๒. ถ้าสมาชิกทุกคนในบ้านไม่ทำตามบทบาทหน้าที่ของตนเองจะเป็นอย่างไร

.....
 .....

๓. สมาชิกคนใดในบ้านของนักเรียนมีบทบาทและหน้าที่ทำให้บ้านสะอาด

.....
 .....

๔. ประโยชน์ของการทำงานบ้านเพื่อช่วยเหลือตนเองมีอะไรบ้าง

.....
 .....

๕. ถ้านักเรียนแต่งชุดนักเรียนด้วยตนเองเป็นประจำทุกวันจะเกิดผลดีอย่างไร.....

.....
 .....

ตอนที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย × ทับบนตัวอักษร ก ข หรือ ค หน้าคำตอบที่ ถูกที่สุด

๑. บทบาท หมายถึงอะไร

- ก. สิ่งที่ต้องรับผิดชอบ
- ข. การทำหน้าที่ที่กำหนดไว้
- ค. ความจำเป็น

๒. ถ้าสมาชิกในบ้านทำตามบทบาทหน้าที่ของตนเองจะเกิดผลดีอย่างไร

- ก. ทำให้สมาชิกในบ้านมีความสุข
- ข. ไม่ต้องจ้างคนรับใช้
- ค. ถูกทั้งสองข้อ

๓. งานบ้านเพื่อช่วยเหลือตนเอง หมายถึง

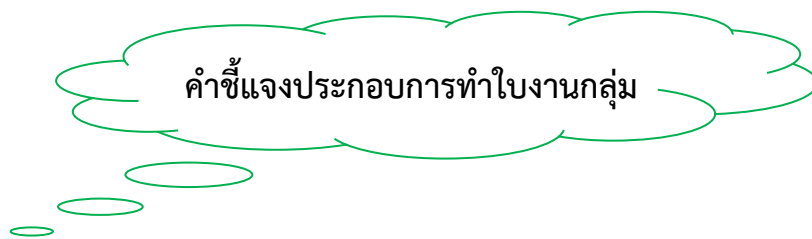
- ก. งานภายในบ้านที่นักเรียนสามารถช่วยเหลือตนเองได้
- ข. การซ่อมแซมหน้าต่าง
- ค. ซ่อมเก้าอี้ใช้เอง

๔. การทำงานบ้านเพื่อช่วยเหลือครอบครัวมีประโยชน์อย่างไร

- ก. บ้านสะอาดน่าอยู่อาศัย
- ข. ช่วยแบ่งเบาภาระของสมาชิกในครอบครัว
- ค. ถูกทุกข้อ

๕. ไม้กวาดดอกหญ้าควรเก็บรักษาอย่างไร

- ก. นำไปแขวนโดยให้ด้านที่ใช้กวาดลงพื้น
- ข. วางพิงฝาผนังโดยให้ด้านที่ใช้กวาดลงพื้น
- ค. วางราบกับพื้น

ให้แต่ละกลุ่มเลือกประธานและเลขานุการกลุ่มดำเนินกิจกรรมต่อไปนี้

๑. ตั้งชื่อกลุ่มของตนเอง เขียนชื่อกลุ่มลงในใบงาน
๒. เขียนชื่อ - นามสกุลของสมาชิกกลุ่มลงในด้านหลังของใบงาน
๓. สมาชิกกลุ่มช่วยกันปฏิบัติกิจกรรมตามคำชี้แจงในแต่ละใบงาน
๔. นำเสนอผลงานตามใบงานแล้วนำไปติดไว้บนป้ายนิเทศ

ใบงานที่ ๐๑

ป.๐๗.๑/พ ๑ - ๐๑

เรื่อง บทบาทหน้าที่และการปฏิบัติตน
 เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว

คำชี้แจง ให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันศึกษาใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง บทบาทหน้าที่และการปฏิบัติตน
 เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว แล้วช่วยกันสรุปความรู้ลงในใบงาน

พ่อ มีหน้าที่.....
 .....
 .....

แม่ มีหน้าที่.....
 .....
 .....

ลูก มีหน้าที่.....
 .....
 .....

ปู่ ย่า ตา ยาย มีหน้าที่.....
 .....
 .....
 .....

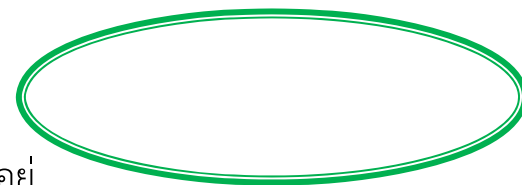
ใบงานที่ ๐๒

เรื่อง ออกแบบแผนผังห้องตามจินตนาการ

คำชี้แจง ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มออกแบบแผนผังห้องตามจินตนาการ

ชื่อกลุ่ม.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกแบบแผนผังห้องพร้อมจัดวางสิ่งของเครื่องใช้ภายในห้องให้น่าอยู่

ใบงานที่ ๐๔

เรื่อง การสร้างโมเดลห้อง

ป.๐๗.๑/พ ๑ - ๐๔

คำชี้แจง ให้แต่ละกลุ่มนำแผนผังจากใบงานที่ ๐๓ มาจัดทำเป็นโมเดลตามขั้นตอน
การทำที่กำหนดให้

วัสดุที่ใช้ในการสร้างโมเดลห้อง

๑. กล่องกระดาษลัง ขนาด ๑๐ x ๑๕ นิ้ว ๑ ใบ
๒. กระดาษสีหรือกระดาษห่อของขวัญ ๒ - ๓ แผ่น
๓. กาว ๑ ขวดเล็ก
๔. กรรไกรหรือคัตเตอร์
๕. ดินสอ, ไม้บรรทัด

ขั้นตอนการทำ

๑. ตัดฝาปิดกล่องด้านบนออก
๒. วาดด้านข้างของกล่องเป็นรูปประตูและหน้าต่าง
๓. เจาะด้านข้างของกล่องตามรอยที่วาดเป็นรูปหน้าต่างและประตู
๔. ทากาวรอบกล่องแล้วนำกระดาษสีหรือกระดาษห่อของขวัญมาปิดตกแต่งภายนอก
หรือภายในกล่องให้สวยงาม
๕. ปั้นดินน้ำมันให้เป็นรูปร่างของเครื่องใช้ในห้องตามแผนผังในใบงานที่ ๐๓ ซึ่งกลุ่มได้
ออกแบบไว้แล้ว

เพลงครอบครัวสุขสันต์

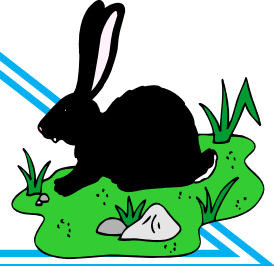

ครอบครัวหนูมีกันอยู่มากมาย
 อยู่ด้วยกันก็รักใคร่กลมเกลียว
 หนูรักคุณพ่อกับคุณแม่เท่ากัน
 รักคุณปู่ คุณย่า ท่านคอยสั่งสอน
 หนูรักคุณตากับคุณยายเช่นกัน
 ทั้งคุณลุง คุณป้า น้า อา ก็ใจดี

รวมกันได้ไว้เป็นครอบครัวเดียว
 ใกล้ชิดกัน ทุกๆวัน เรานั้นมีความสุข
 รักทุกวันตั้งแต่เช้าจนเข้านอน
 หวังโตขึ้นอยากให้เป็นคนดี
 ชอบเล่นนิทานให้ฟังสนุกดี
 พี่น้อง ล้วนมีน้ำใจ

ใบความรู้ที่ ๑

เรื่อง บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในครอบครัว

บ้านเป็นที่อยู่อาศัยของเรา ภายในบ้านมีสมาชิกหลายคนแต่ทุกคนมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่างกัน

พ่อ เป็นหัวหน้าครอบครัว ต้องออกไปทำงานนอกบ้านเพื่อหาเงินมาเลี้ยงครอบครัวและอบรมดูแลลูก

แม่ บางครอบครัวแม่ทำงานนอกบ้านหาเงินเลี้ยงครอบครัว บางครอบครัวแม่ไม่ได้ทำงานนอกบ้านก็จะทำงานในบ้าน ดูแลความเป็นอยู่ของสมาชิกในครอบครัว ทำงานบ้าน เช่น ซักผ้า ทำอาหารและอบรมดูแลลูก

ลูก ถ้ายังเป็นเด็ก มีหน้าที่ไปโรงเรียน ตั้งใจเรียนหนังสือ และช่วยพ่อแม่ทำงานบ้านเล็ก ๆ น้อย ๆ นอกจากนี้ควรทำตนให้เป็นเด็กดีด้วยการปฏิบัติ ดังนี้

- เชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ไม่เถียงผู้ใหญ่ ไม่พูดโกหก
- ต้องช่วยทำงานบ้านเท่าที่ทำได้ เช่น ถูบ้าน ล้างถ้วย ชาม รดน้ำต้นไม้ เลี้ยงน้อง เก็บของเล่นให้เรียบร้อยปฏิบัติตนเป็นคนดีมีมารยาท รู้จักการสวัสดี พูดคำสุภาพ เช่น ขอโทษ ขอขอบคุณไม่ส่งเสียงดังรบกวนผู้อื่น
- ต้องรู้จักช่วยพ่อแม่ประหยัดเรื่องการใช้จ่าย เช่น เก็บเงินใส่กระปุกออมสินซื้อแต่ของที่จำเป็น
- รู้จักดูแลสุขภาพอนามัยของตนเองด้วยการเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ หมั่นออกกำลังกาย

การอยู่ร่วมกันในครอบครัว นอกจากสมาชิกทุกคนมีหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบในฐานะสมาชิกครอบครัวแล้ว สมาชิกแต่ละคนยังมีกิจกรรมส่วนตัวที่แตกต่างกัน เป็นกิจกรรมที่สมาชิกมีเสรีภาพในการเลือกกระทำได้ตามความสนใจของตนเอง ต้องไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ตนเองและผู้อื่น บางเวลาเมื่อสมาชิกทุกคนในครอบครัวได้พบปะกันพร้อมหน้า ทำให้สมาชิกได้มีการพูดคุย ซักถาม หรือแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ได้ และเมื่อมีความคิดเห็นขัดแย้งกันก็ต้องร่วมกันแก้ไขปัญหาการที่สมาชิกในครอบครัว ต่างทำหน้าที่ของตนเอง จะทำให้ครอบครัวอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และไม่ทะเลาะเบาะแว้งกัน

หน่วยที่ ๗ ชีวิตสุขสันต์ในบ้านของเรา

หน่วยย่อยที่ ๒ ช่างคิดซ่อมแซม

แผนที่ ๑ แต่งอย่างไรให้น่าดู

แบบทดสอบก่อนเรียน - หลังเรียน
หน่วยย่อยที่ ๒ เรื่อง ช่างคิดซ่อมแซม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

ชื่อ.....นามสกุล.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดแล้วทำเครื่องหมาย × ทับบนตัว ก ข หรือ ค

๑. เราควรซักผ้าชนิดใดก่อนเป็นลำดับแรก

- ก. ผ้าขาว
- ข. ผ้าสี
- ค. ผ้าที่สกปรกมาก

๒. เหตุใดเราจึงใส่เสื้อผ้าเนื้อบางในฤดูร้อน

- ก. เพื่อความคล่องตัว
- ข. ระบายอากาศได้ดี
- ค. ทำความสะอาดได้ง่าย

๓. การประดิษฐ์ของเล่นคือการทำงานในลักษณะใด

- ก. นำเศษวัสดุมาดัดแปลงให้เกิดประโยชน์
- ข. ทำสิ่งของง่าย ๆ
- ค. ดัดแปลงสิ่งยากให้ง่าย

๔. ข้อใดคือหลักในการเลือกวัสดุประดิษฐ์ของเล่น

- ก. ไม่เหมือนใคร
- ข. สวยงาม ราคาแพง
- ค. หาง่ายคงทนถาวร

๕. ประโยชน์สำคัญที่ได้จากการประดิษฐ์เศษวัสดุคือข้อใด

- ก. นำไปขายได้เงินมาก

๖. ข้อใดคือขั้นตอนที่ถูกต้องในการทำงานประดิษฐ์

- ก. ลงมือทำ ออกแบบ ตกแต่ง
- ข. ออกแบบ ลงมือทำ ตกแต่ง
- ค. ออกแบบ ตกแต่ง ลงมือทำ

๗. หลังจากใช้เศษวัสดุเสร็จแล้วควรทำอย่างไร

- ก. เก็บรวมใส่กล่อง
- ข. เก็บไปทิ้ง
- ค. แยกเก็บเป็นชนิด

๘. ความรู้สึกภูมิใจในผลงานจะเกิดขึ้นในช่วงเวลาใด

- ก. หลังจากทำงานประดิษฐ์เสร็จแล้ว
- ข. ระหว่างทำงานประดิษฐ์
- ค. ก่อนทำงานประดิษฐ์

๙. การทำงานประดิษฐ์ควรยึดหลักข้อใดมากที่สุด

- ก. สะดวก
- ข. รวดเร็ว
- ค. ประหยัด

๑๐. การทำงานประดิษฐ์ทำให้เราเป็นคนอย่างไร

- ก. มีความรับผิดชอบ

ใบงานที่ ๐๑

ป.๐๗.๒/ผ ๑-๐๑

เรื่อง รู้นะ..ว่าทำไมต้องใส่เสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย

คำชี้แจง ให้แต่ละกลุ่มเลือกประธานกลุ่ม ๑ คน เลขานุการกลุ่ม ๑ คน เพื่อเป็นผู้นำในการทำกิจกรรมของกลุ่มตามขั้นตอนต่อไปนี้

๑. ให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันตั้งชื่อกลุ่ม

๒. หาความรู้จากหนังสือเรียน เรื่อง ประโยชน์ของเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย แล้วช่วยกันสรุปองค์ความรู้เป็นแผนที่ความคิดลงในกระดาษปฐพีพร้อม ตกแต่งให้สวยงาม ส่งตัวแทนนำเสนอหน้าชั้น

ใบงานที่ ๐๓
เรื่อง หนูทำได้

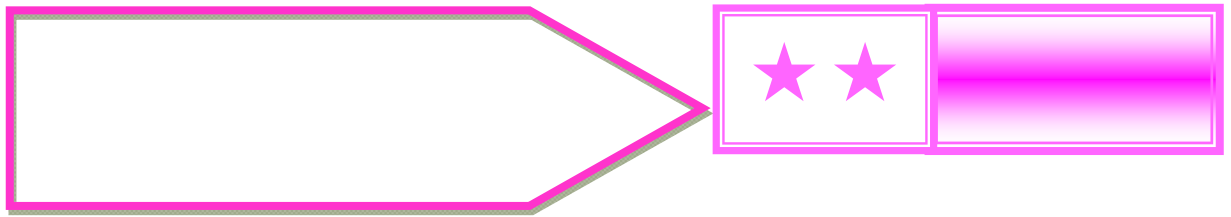

ป.๐๗.๒/ผ ๑-๐๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละคู่ช่วยกันศึกษาความรู้จากหนังสือเรียนเรื่อง เสื้อผ้าและการแต่งกาย สรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษาเป็นแผนที่ความความคิดลงในใบงานนำผลงานไปติดไว้บนป้ายจัดแสดงผลงาน

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละคนวาดภาพการแต่งกายในโอกาสต่าง ๆ ที่ตนชอบและบอกวัสดุที่นำมาใช้เป็นส่วนประกอบของเครื่องแต่งกายโดยวาดลูกศรโยงจากภาพแล้วนำผลงานไปติดที่ป้ายนิเทศ

โอกาสที่ใช้.....

ชื่อ.....สกุล.....

หน่วยที่ ๗ ชีวิตสุขสันต์ในบ้านของเรา

หน่วยย่อยที่ ๒ ช่างคิดซ่อมแซม

แผนที่ ๒ ดแลรักษา

ใบงานที่ ๑๑

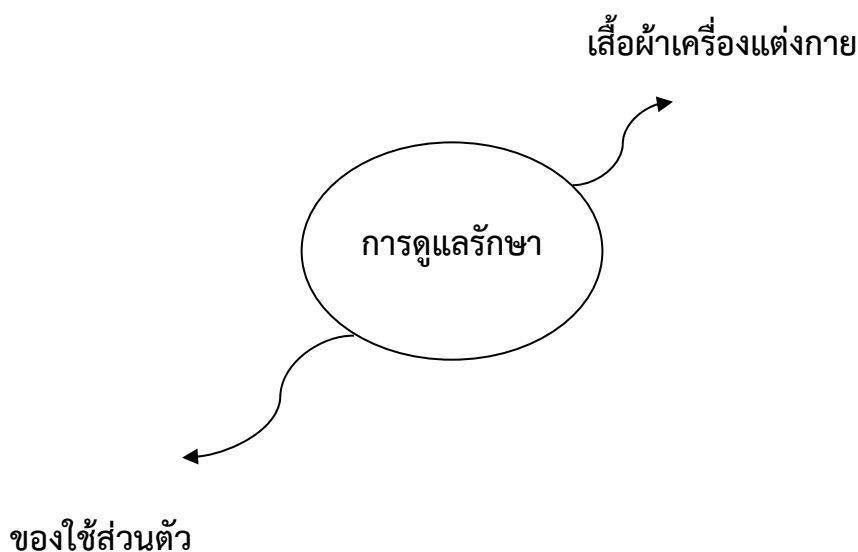
ป.๐๗.๒/ผ ๒-๐๑

เรื่อง ดูแลอย่างไรดีให้มีประโยชน์

คำชี้แจง ให้แต่ละกลุ่มเลือกประธานกลุ่ม ๑ คน เลขานุการกลุ่ม ๑ คน เพื่อเป็นผู้นำในการทำกิจกรรมของกลุ่ม ตามขั้นตอนต่อไปนี้

๑. ให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันตั้งชื่อกลุ่ม
๒. ศึกษาใบความรู้ที่ ๑ เรื่องการดูแลเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายและของใช้ส่วนตัวและช่วยกันสรุปองค์ความรู้ลงในกระดาษบุรูฟตามแบบฟอร์มข้างล่างนี้พร้อมตกแต่งให้สวยงามส่งตัวแทนนำเสนอหน้าชั้นเรียน

ชื่อกลุ่ม.....

สมาชิกในกลุ่ม ๑. ชื่อ - สกุล.....ชั้น.....หัวหน้ากลุ่ม

๒. ชื่อ - สกุล.....ชั้น.....สมาชิก

๓. ชื่อ - สกุล.....ชั้น.....สมาชิก

ใบงานที่ ๐๓

เรื่อง การซ่อมแซมเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย

ป.๐๗.๒/ผ ๒- ๐๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละคนติดกระดุมตามขั้นตอนที่แนะนำไว้ในใบงาน

รู้จักกระดุมกันก่อนนะ

กระดุมไม่มีก้าน คือ กระดุมที่มีรู ๒ รู หรือ ๔ รู ปรากฏให้เห็นบนเม็ดกระดุม การเย็บกระดุมชนิดนี้ จะมองเห็นเส้นด้ายที่เย็บ

วัสดุ/อุปกรณ์

๑. ด้าย

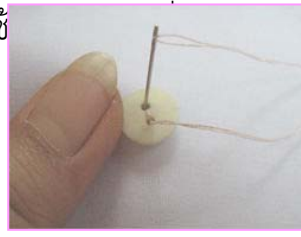
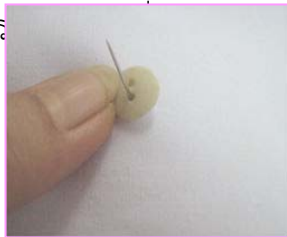
๒. เข็ม

๓. เศษผ้า

๔. กระดุมไม่มีก้าน

ขั้นตอนการทำ

๑. วางกระดุมตรงกลางชิ้นผ้าที่ใช้เย็บให้แน่นหนาไม่หลุดง่าย

๒. แทะงเข็

ใบงานที่ ๐๕
เรื่อง การช่วยเหลืองานบ้าน

	ป.๐๗.๒/ผ ๒-๐๕
--	---------------

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่มและเลขานุการของกลุ่มเพื่อดำเนินการต่อไป

1. ให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันตั้งชื่อกลุ่มของตนเอง
2. แต่ละกลุ่มค้นหาความรู้ตามชื่อเรื่องที่จับสลากได้และสรุปความรู้เป็นแผนที่ความคิดตามหัวข้อที่กำหนดข้างล่างนี้ลงในกระดาษบรูฟ นักเรียนสามารถตกแต่งผลงานให้มีความสวยงามตามต้องการ

เรื่อง.....

๑. ความสำคัญ

.....
.....

๒. วัสดุ/อุปกรณ์ที่ใช้

.....
.....

๓. ขั้นตอนการทำงาน

.....
.....

๔. ประโยชน์ที่ได้รับ

.....
.....

สมาชิกในกลุ่ม ๑. ชื่อ - สกุล.....ชั้น.....หัวหน้ากลุ่ม
๒. ชื่อ - สกุล.....ชั้น.....สมาชิก
๓. ชื่อ - สกุล.....ชั้น.....สมาชิก

ใบความรู้ที่ ๑

เรื่อง การดูแลเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายและของใช้ส่วนตัว

การดูแลรักษาเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย

การทำความสะอาดเสื้อผ้าถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้เสื้อผ้าสะอาดมองดูใหม่อยู่เสมอ และสามารถใช้งานได้ยาวนาน โดยใช้น้ำและสารซักฟอกเพื่อขจัดเหงื่อโคล ผุ่นละอองหรือคราบอื่น ๆ ที่เปื้อนเสื้อผ้า นอกจากนี้ การจัดเก็บเสื้อผ้าอย่างเป็นระเบียบ เป็นหมวดหมู่ จะช่วยให้เกิดความสะดวกเมื่อต้องการสวมใส่ เสื้อผ้าที่สะอาดมีส่วนช่วยส่งเสริมบุคลิกภาพให้แก่ผู้สวมใส่ ดังนั้น จึงควรศึกษาและปฏิบัติให้ถูกวิธี ดังนี้

๑. ขณะสวมเสื้อผ้าต้องระมัดระวังไม่ให้เปื้อนและการถูของแหลมคมเกี่ยว
๒. เมื่อถอดเสื้อควรแขวนไว้กับไม้แขวนเสื้อ ไม่ควรแขวนไว้บนตะขอหรือตะปูเพราะจะทำให้เสื้อเสียรูปทรงและฉีกขาดได้ง่าย แต่ถ้าเป็นเสื้อกันหนาวไม่ควรแขวนทิ้งไว้ เพราะจะทำให้เสื้อยืดเสียรูปทรง
๓. ในกระเป๋าสีเสื้อ ไม่ควรใส่ของที่หนักมาก เพราะจะทำให้กระเป๋าสีเสื้อเสียรูปทรงและฉีกขาดเร็ว
๔. เมื่อถอดเสื้อผ้าออกจากตัว ควรตรวจดูรอบเปื้อน ถ้าเสื้อถูกรอยเปื้อนให้รีบขจัดรอยเปื้อนในทันทีเพราะว่ารอยเปื้อนใหม่จะทำความสะอาดได้ง่ายกว่าปล่อยทิ้งไว้นาน
๕. หากพบว่าเสื้อผ้ามีส่วนที่ชำรุด ก่อนการนำไปทำความสะอาดควรซ่อมแซมให้เรียบร้อย
๖. เมื่อประกอบอาหารหรือทำกิจกรรมอื่น ๆ ที่อาจทำให้เสื้อผ้าเปื้อน ควรสวมผ้ากันเปื้อนทุกครั้ง
๗. เสื้อผ้าที่สวมแล้วและเปียกเหงื่อ ควรแขวนไว้ให้หมดเหงื่อ ดีกว่าการนำผ้าที่ใช้แล้วถอดใส่ตะกร้าทันทีเพราะจะทำให้มีกลิ่นอับชื้นจากเหงื่อ ควรนำเสื้อผ้าที่ใช้แล้วแขวนในที่ที่ลมโกรกหรือแขวนผึ่งไว้ในที่อากาศปลอดโปร่งเพื่อให้แห้ง
๘. ถูงเท้ารองเท้าเมื่อสวมใส่แล้วต้องทำความสะอาดทุกครั้ง ถ้าปล่อยทิ้งไว้จะมีกลิ่นไม่ ควรสวมใส่ซ้ำ เพราะจะทำให้เกิดโรคผิวหนังได้ เมื่อชำระต้องรีบซ่อมแซมเช่นเดียวกัน เพราะรองเท้าที่ชำรุด จะไม่เหมาะกับเสื้อผ้าที่สวยงาม เป็นต้น

การซักผ้า

Cr. ภาพ <http://202.129.59.73/tn/workwater/savewater.htm>

+ การซักเป็นการทำความสะอาดสิ่งสกปรกออกจากเสื้อผ้า สำหรับการซักผ้าให้ถูก วิธี
ควรปฏิบัติตามดังนี้

๑. ก่อนการซักผ้า ให้ล้างกระเปาะเสื้อ กระเปาะกางเกงทุกตัว หากมีวัตถุสิ่งของตกค้าง
อยู่ให้เอาออกเสียก่อน
๒. แยกผ้าขาว ผ้าสี ออกจากกัน เสื้อเด็กและเสื้อผู้ใหญ่ควรแยกซัก เพราะเสื้อเด็ก
สกปรกมากกว่าเสื้อผู้ใหญ่
๓. นำน้ำเปล่าผสมสารซักฟอกอย่างอ่อนใส่กะละมัง แช่ผ้าทิ้งไว้ประมาณ ๑๕-๒๐
นาที โดยแยกระหว่างผ้าสีและผ้าขาว เพื่อให้ น้ำผสมสารซักฟอกซึมเข้าไปใน
เนื้อผ้าและใยผ้าคายความสกปรกออกมา ในการแช่ผ้าไม่ควรนำกางเกงใน ถุงเท้า
แช่ปนกับเสื้อ
๔. ขยี้หรือแปรงเสื้อผ้าให้ทั่ว ส่วนที่สกปรกมากได้แก่ ปกเสื้อ ส่วนพับปลายแขน
ขอบกางเกง ปากกระเปาะให้แปรงขยี้จนสะอาด
๕. บีบผ้าเอาน้ำสารซักฟอกออกมาควรบิดผ้าแรงๆ
๖. ซักผ้าที่แปรงแล้ว ๓-๔ ครั้ง จนหมดน้ำสารซักฟอก

Cr. ภาพ http://www2.dmf.go.th/kid/chap03_03.htm

การทำความสะอาดรองเท้า

รองเท้าเป็นเครื่องแต่งกายที่ควรดูแลรักษาและทำความสะอาด ทุกครั้งหลังจากการใช้ เพื่อป้องกันไม่ให้รองเท้าสกปรก เป็นแหล่งเพาะเชื้อโรคนำโรคมารสู่ผู้สวมใส่ และทำให้เท้ามีกลิ่นเหม็น

การทำความสะอาดรองเท้า มีวิธีการทำความสะอาด ดังนี้

๑. ถัดรองเท้าเป็อนโคลน ปล่อยทิ้งไว้ให้โคลนแห้ง จากนั้นเคาะเศษดินออก ใช้แปรงขนอ่อนปัดรอยเป็อนและฝุ่น แล้วแกะเชือกผูกรองเท้าออก

๒. นำไปซักในน้ำเปล่า ใช้แปรงถูผ้าขัดรอยเป็อนที่รองเท้าและเชือกผูกรองเท้าออก

๓. นำไปแช่ในน้ำผสมผงซักฟอกประมาณ ๒๐ นาที ใช้แปรงถูผ้าขัดรอยเป็อนออกให้หมดทั้งภายในและภายนอก

๔. ล้างน้ำสะอาด ๒-๓ ครั้ง สบัตน้ำออก ถ้าเป็นรองเท้าสีขาว ควรใช้น้ำยาเคลือบผ้าใบสีขาวทาให้ทั่วแล้วนำไปผึ่งแดด หรือใช้กระดาษชำระปะบนรองเท้าให้ทั่ว จะช่วยป้องกันไม่ให้รองเท้าเกิดรอยต่างสีเหลือง

๕. การตากรองเท้าผ้าใบ ควรยกหัวรองเท้าตั้งให้สูงขึ้นเพื่อให้น้ำไหลมาที่สันรองเท้า ซึ่งจะช่วยให้แห้งเร็วขึ้น

๖. ซักเชือกผูกรองเท้าให้สะอาด แล้วนำไปตากไว้ที่ราวตากผ้า ใกล้เคียง ๆ กับที่ตากรองเท้า เพื่อสะดวกในการเก็บ

การทำความสะอาดกระเป๋า

<http://www.kprast.com>

กระเป๋านักเรียน

การทำความสะอาดกระเป๋านักเรียนจะทำให้แลดูใหม่ น่าใช้และใช้งานได้นาน
ซึ่งมีวิธีการทำความสะอาดตามกระบวนการทำงาน ดังนี้

๑. นำสิ่งของทุกอย่างออกจากกระเป๋าให้หมด
๒. ถ้ากระเป๋ามีรอยเปื้อนเป็นจุดให้นำผ้านุ่มชุบน้ำส้มสายชูเช็ดตรงรอยเปื้อน

เบาๆ

๓. นำผ้าแห้งเนื้อนุ่มชุบยาขัดหนังทาให้ทั่วกระเป๋า แล้วขัดให้ขึ้นเงา

กระเป๋าเป้

๑. นำสิ่งของทุกอย่างออกจากกระเป๋าเป้ให้หมด
๒. ใช้แปรงขนอ่อนปัดฝุ่นออกให้หมด
๓. นำผ้านุ่มชุบน้ำบิดหมาดเช็ดกระเป๋าเป้ให้ทั่วทั้งใบ
๔. นำกระเป๋าเป้ไปผึ่งแดดในที่ที่มีลมโกรก เพื่อป้องกันการเกิดกลิ่นอับและเชื้อรา

หน่วยที่ ๗ ชีวิตสุขสันต์ในบ้านของเรา
หน่วยย่อยที่ ๒ ช่างคิดซ่อมแซม
แผนที่ ๓ หนูน้อยนักประดิษฐ์

ใบงานที่ ๐๑

เรื่อง จำแนกแจกแจง

ป๐๗.๒/ ผ ๓-๐๑

คำชี้แจง ให้แต่ละกลุ่มเลือกประธานกลุ่ม ๑ คน เลขานุการกลุ่ม ๑ คน เพื่อเป็นผู้นำในการทำกิจกรรมของกลุ่มโดยให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันทำกิจกรรมตามขั้นตอนต่อไปนี้

๑. ตั้งชื่อกลุ่ม
๒. จำแนกของเล่นของใช้ที่ครูบันทึกไว้บนกระดานโดยตามประเภทของวัสดุที่ใช้ทำสิ่งของเหล่านั้นพร้อมวาดภาพประกอบลงในกระดาษรูปตกแต่งให้สวยงาม
๓. ส่งตัวแทนนำเสนอหน้าชั้น

สมาชิกในกลุ่ม ๑. ชื่อ - สกุล.....ชั้น.....หัวหน้ากลุ่ม

๒. ชื่อ - สกุล.....ชั้น.....สมาชิก

ใบงานที่ ๐๓

การประดิษฐ์กล่องกระดาษใส่ของใช้

ป.๐๗.๒/ผ ๓-๐๓

คำชี้แจง : ให้นักเรียนประดิษฐ์กล่องกระดาษใส่ของใช้ตามขั้นตอนข้างล่างนี้

วัสดุอุปกรณ์

๑. กล่องกระดาษ
๒. กรรไกร
๓. ริบบิ้น
๔. กระดาษนิยตยสาร
๕. กาว
๖. มีดคัตเตอร์

รูปภาพ : www.p-dit.com

วิธีทำ

๑. ทำความสะอาดกล่องให้เรียบร้อย
๒. วัดกระดาษที่ต้องการห่อกล่องให้มีความสูงเท่ากับขนาดของกล่องและเพิ่มขนาดความสูงอีกประมาณ ๒ เซนติเมตรแล้วขีดเส้นร่างไว้
๓. วัดความยาวของกระดาษให้มีขนาดเท่าเส้นรอบกล่องและเพิ่มความยาวอีกประมาณ ๑ เซนติเมตร แล้วขีดเส้นร่างแล้วตัดกระดาษตามขนาดที่วัดไว้
๔. ทากาวด้านนอกของกล่องให้ทั่วแล้วนำกระดาษที่ตัดไว้ห่อรอบกล่อง
๕. ตัดความสูงของกระดาษส่วนที่เหลือตรงมุมกล่องทั้ง ๔ ด้านให้พอดีกับกล่อง
๖. ทากาวบนกระดาษส่วนที่เหลือ (ข้อ ๖) แล้วพับเข้าด้านในกล่อง
๗. ส่วนฝาของกล่องทำเช่นเดียวกับตัวกล่อง ตามข้อ ๒ - ๗
๘. ใช้ริบบิ้นติดเป็นสายกล่องสองชั้น (สังเกตได้จากรูปด้านบน) ตัดกาวให้แน่น (ทำเป็นสายสะพาน)
๙. นำริบบิ้นอีกเส้น ผูกตรงขอบกล่อง ผูกโบว์สวย ๆ นำไปใส่ของกระจุกกระจิกหรือเป็น

ใบงานที่ ๐๕
เรื่อง ฝึไม้ลายมือ

ป.๐๗.๒/ฝ ๓-๐๕

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละคนออกแบบของเล่นของใช้ตามความสนใจจำนวน ๑
ชิ้นงาน โดยวาดภาพประกอบและบอกวัสดุ/อุปกรณ์ที่ใช้พร้อมขั้นตอน
การทำลงในใบงาน

ชื่อชิ้นงาน.....

เหตุผลที่เลือกทำงานชิ้นนี้

.....
.....

วัสดุ/อุปกรณ์ที่ใช้

.....
.....

ขั้นตอนการทำ

.....
.....
.....
.....
.....

ประโยชน์ที่ได้รับ

หน่วยที่ ๗ ชีวิตสุขสันต์ในบ้านของเรา
หน่วยย่อยที่ ๓ เกษตรกรรมคู่บ้าน
แผนที่ ๑ เกษตรนารี

แบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน

หน่วยย่อยที่ ๓

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียน X ทับตัวอักษรหน้าข้อความที่เป็นคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. หลังจากการใช้จอบเสร็จแล้ว ควรปฏิบัติ
อย่างไร

- ก. ปักไว้บนดิน
- ข. ล้างน้ำเก็บเข้าที่
- ค. เช็ดดินออกและทาน้ำมัน

๒. พลับมีหลักในการใช้งานอย่างไร

- ก. ตักดิน
- ข. ขุดดิน
- ค. พรวนดิน

๓. จอบมีหลักในการใช้งานอย่างไร

- ก. ใช้สำหรับตาดยหญ้า
- ข. ใช้สำหรับขุดย่อยดิน
- ค. ใช้สำหรับตัดต้นไม้

๔. ข้อใดคือวิธีการดูแลและบำรุงรักษาพืชม

- ก. ผสมดิน → เพาะเมล็ด → รดน้ำ
- ข. ใส่ปุ๋ย → รดน้ำ → พรวนดิน
- ค. ขุดดิน → ปลูกพืช → ใส่ปุ๋ย

๕. การปลูกผักสวนครัวมีประโยชน์อย่างไร

- ก. เพื่อช่วยประหยัดค่าใช้จ่าย
- ข. เพื่อสะดวกในการใช้
- ค. เพื่อความสนุกสนาน

๖. ผักสวนครัวในข้อใดที่เหมาะสมสำหรับปลูก
ด้วยเมล็ด

- ก. หอม
- ข. ผักบุ้ง
- ค. ชিং

๗. ถ้านักเรียนรดน้ำผักสวนครัวจนน้ำขังจะ
เกิดผลอย่างไร

- ก. ผักโตเร็ว
- ข. ผักออกผลเร็ว
- ค. ผักจะเน่าเสีย

๘. นักเรียนปลูกคะน้าแต่มีแตงกวางอกขึ้น
มาด้วยแสดงว่าแตงกวาเป็นพืชในกลุ่มใด

- ก. วัชพืช
- ข. ศัตรูพืช
- ค. พืชอิงแอบ

๙. ทำไมต้องพรวนดินในแปลงผัก

- ก. ให้แมลงหนี
- ข. พืชดูดอาหารได้ง่าย
- ค. ให้ไส้เดือนขุดรูได้ง่าย

๑๐. ประโยชน์ของการดูแลแปลงผักคือข้อใด

- ก. ทำให้แมลงหลบภัยได้
- ข. ทำให้ใบไม่เน่า
- ค. ทำให้ผักโตเร็ว

ใบงานที่ ๐๒
เรื่อง เครื่องมือเกษตรนำใช้

ป ๐๗.๓ / พ ๑-๐๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนวาดภาพเครื่องมืองานเกษตรที่นักเรียนรู้จักมา ๑ ชนิด ระบายสีให้สวยงาม พร้อมบอกชื่อเครื่องมือ และวิธีการใช้งาน โดยทำลงในใบงาน

ชื่อเครื่องมือ.....

ใช้กับงาน.....

วิธีใช้.....

.....

ใบงานที่ ๐๔
เรื่อง การจำแนกเครื่องมือที่ใช้ในงานเกษตร

ป.๐๗.๓/ผ ๑-๐๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกประธานและเลขานุการของกลุ่มเพื่อดำเนินกิจกรรม
ดังนี้

๑. ตั้งชื่อกลุ่มของตนเอง
๒. ให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันจำแนกเครื่องมือทางการเกษตรจากใบความรู้ที่ ๑ เป็นแผนที่ความคิดลงในกระดาษขรุขระ ตกแต่งให้สวยงาม ตามหัวข้อต่อไปนี้
  - ประเภทการใช้งาน
  - ชื่อเครื่องมือ
  - ส่วนประกอบของเครื่องมือแต่ละชนิด

ชื่อกลุ่ม.....

สมาชิกกลุ่ม ๑. ชื่อ - สกุล.....ชั้น.....ประธานกลุ่ม

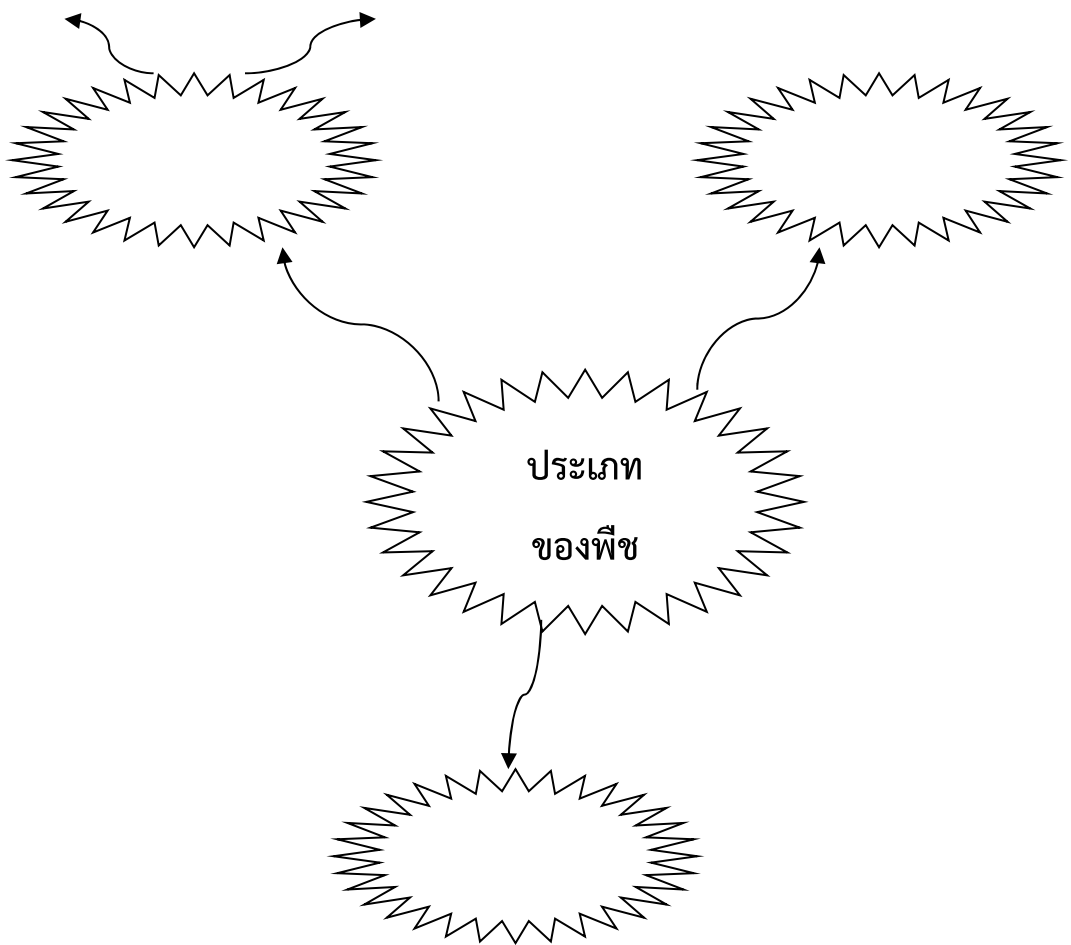
๒. ชื่อ - สกุล.....ชั้น.....สมาชิก

๓. ชื่อ - สกุล.....ชั้น.....สมาชิก
๔. ชื่อ - สกุล.....ชั้น.....สมาชิก
๕. ชื่อ - สกุล.....ชั้น.....เลขานุการ

ใบงานที่ ๐๕
เรื่อง จำแนกประเภทของพืช

ป.๐๗.๓/พ ๑-๐๕

คำชี้แจง ให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันจัดประเภทของพืชที่เขียนไว้บนกระดาษลงในกระดาษ
บรูฟโดยวาดภาพพืชเหล่านั้นแล้วเขียนชื่อกำกับพร้อมตกแต่งให้สวยงาม

ชื่อกลุ่ม.....

สมาชิกกลุ่ม	๑. ชื่อ - สกุล.....	ชั้น.....	ประธานกลุ่ม
	๒. ชื่อ - สกุล.....	ชั้น.....	สมาชิก
	๓. ชื่อ - สกุล.....	ชั้น.....	สมาชิก
	๔. ชื่อ - สกุล.....	ชั้น.....	สมาชิก
	๕. ชื่อ - สกุล.....	ชั้น.....	เลขานุการ

ใบงานที่ ๐๖

เรื่อง พืชที่ฉันต้องการปลูก

ป.๐๗.๓/ผ ๑-๐๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาใบความรู้ที่ ๒ และ ๓ แล้วเลือกพืชที่ต้องการปลูกกลุ่มละ ๑ ชนิดเตรียมการสำหรับการปลูกพืชที่เลือกไว้ตามหัวข้อที่กำหนดให้ เพื่อปฏิบัติการปลูกพืชในครั้งต่อไปทำเป็นแผนที่ความคิดพร้อมตกแต่งให้สวยงาม

ชื่อกลุ่ม.....

สมาชิกกลุ่ม ๑. ชื่อ - สกุล.....ชั้น.....ประธานกลุ่ม

๒. ชื่อ - สกุล.....ชั้น.....สมาชิก

ใบความรู้ที่ ๑

เรื่อง เครื่องมือในงานเกษตร

เครื่องมือเกษตร หมายถึง อุปกรณ์ ที่สร้างขึ้น เพื่อช่วยทุ่นแรง และอำนวยความสะดวกใน การทำงาน เครื่องมือเกษตรที่ดี ควรมีลักษณะเหมาะสมกับประเภทของงานนั้น ๆ และอยู่ใน สภาพที่พร้อมใช้งาน ช่วยให้ทำการเกษตรมีประสิทธิภาพดี ทำได้รวดเร็วและได้ผลดียิ่งขึ้น

ภาพ : www.school.net.th

ข้อปฏิบัติในการใช้เครื่องมือเกษตร

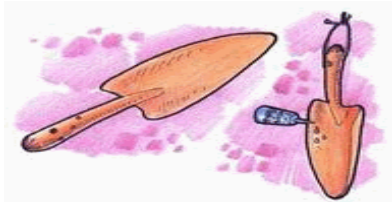
๑. หลังทำงานเสร็จทุกครั้งให้ทำความสะอาดเครื่องมืออุปกรณ์ พร้อมตรวจสอบ การชำรุดสึกหรอ หากพบให้รีบซ่อมแซมให้เรียบร้อย
๒. เครื่องมืออุปกรณ์ที่เป็นโลหะ ให้ขีโลมน้ำมันเพื่อป้องกันสนิม เครื่องยนต์ต้อง ถ้ายน้ำมันเครื่องตามกำหนด เติมน้ำเติมลมให้พอดี
๓. ทำบัญชีเครื่องมืออุปกรณ์ เพื่อช่วยความจำจัดเก็บให้เป็นที่เป็นทาง เป็น ระเบียบ หมวดหมู่จัดเก็บให้พ้นแดดพ้นฝน
๔. เลือกใช้เครื่องมืออุปกรณ์ให้ถูกลักษณะงานที่ทำ อย่าใช้หักโหม
๕. ขณะใช้งานต้องคอยสังเกตสิ่งผิดปกติ เช่น เสียง กลิ่น ถ้าพบต้องหยุดใช้ เพื่อหาสิ่งบกพร่องแล้วรีบแก้ไข
๖. ขณะใช้งานต้องแต่งกายให้รัดกุม เพราะอาจเป็นอันตรายได้
๗. เครื่องมืออุปกรณ์ที่ได้มาใหม่ ต้องศึกษาวิธีการใช้ให้เข้าใจ และควรทำตาม คู่มือการใช้อย่างเคร่งครัด

๘. เครื่องมืออุปกรณ์ที่มีความสลับซับซ้อน หากชำรุดเสียหายต้องให้ผู้ชำนาญการ โดยเฉพาะเป็นผู้ซ่อมแซม

เครื่องมือเกษตร แบ่งตามลักษณะของการทำงาน ดังนี้

๑. เครื่องมือใช้กับงานดิน เครื่องมือประเภทนี้ใช้สำหรับการทำงานเกษตร ที่เกี่ยวข้องกับงานดินต่างๆ เช่น การเตรียมพื้นที่ การปรับปรุงดิน การผสมดิน เช่น

๑.๑ ซ้อนปลูก

ใช้สำหรับขุดย้ายต้นกล้าไปปลูก ขุดหลุมปลูก หรือใช้ขุดและตักต้นกล้า เพื่อนำไปปลูกในหลุมที่เตรียมไว้การใช้ซ้อนปลูกจะช่วยให้ต้นกล้าไม่ได้รับความกระทบกระเทือน

ความปลอดภัยในการใช้

ซ้อนปลูกตอนปลายมีลักษณะแหลมและค่อนข้างคม ถ้าผู้ใช้ ไม่ระมัดระวังอาจเกิดอันตรายได้

การทำความสะอาดและเก็บรักษา

ภายหลังการใช้ควรล้างทำความสะอาด เช็ดให้แห้งทาน้ำมันกันสนิมแล้วเก็บเข้าที่ให้เรียบร้อย

๑.๒ ส้อมพรวน

ใช้สำหรับพรวนดินรอบ ๆ ต้นพืช ไม่ควรใช้พรวนในดิน แข็ง เพราะจะหักและงอง่าย

ความปลอดภัยในการใช้

ไม่ควรเล่นกันในขณะทำงานเพราะส้อมพรวนมีความแหลมคม อาจจะได้รับอันตรายจากการใช้ ได้ ถ้าผู้ใช้ขาดความระมัดระวัง

การทำความสะอาดและเก็บรักษา

ภายหลังการใช้ควรล้างทำความสะอาดและเช็ดให้แห้ง ทาน้ำมันกันสนิมแล้ว

๑.๓ คราด

ใช้สำหรับย่อยดินและเก็บเศษหญ้า แต่งแปลงปลูก การจับคราดใช้มือทั้งสองจับ
ด้ามคราดให้ห่างกันพอสมควร แล้วถึงเข้าหาตัว

ความปลอดภัยในการใช้

ก่อนใช้ควรตรวจสอบว่าคราดอยู่ในสภาพที่ใช้ได้หรือไม่ขณะใช้ควรระมัดระวังไม่ให้
ด้ามคราดไปถูกคนใกล้เคียง

การทำความสะอาดและเก็บรักษา

หลังจากใช้แล้วล้างทำความสะอาดและใช้ผ้าเช็ดให้แห้ง ทาน้ำมันกันสนิมแล้วเก็บ
เข้าที่ให้เรียบร้อย

๑.๔ เสียม

ใช้สำหรับขุดหลุมปลูกต้นไม้ ส่วนมากนิยมใช้ขุดหลุมขนาดเล็กเล็ก หรือใช้ใน
บริเวณแคบ ไม่เหมาะกับการใช้จอบเวลาขุด ใช้มือทั้งสองข้างจับด้ามเสียมให้มีอยู่ห่างกัน
พอสมควรแล้วกดปลายเสียมลงไปดิน

ความปลอดภัยในการใช้

ก่อนใช้ควรตรวจสอบสภาพของเสียมเสียก่อน ขณะปฏิบัติงานให้ ระมัดระวัง
ไม่ให้ด้ามเสียมไปโดนคนข้างเคียงที่ยืนอยู่ได้

การทำความสะอาดและเก็บรักษา

ภายหลังการใช้ควรล้างทำความสะอาด เช็ดให้แห้งทาน้ำมันกันสนิมแล้วเก็บ
เข้าที่ให้เรียบร้อย

๑.๕ จอบ

ใช้สำหรับขุด ถากหญ้าขุดแปลง หรือใช้สำหรับขุดหลุมใหญ่ ๆ กรณีที่ใช้เสียมอาจจะทำให้ล่าช้าหรือไม่สามารถจะใช้เสียมขุดได้เพราะดินแข็งเกินไป (จอบจะใช้งานค่อนข้างหนัก โดยเฉพาะจอบขุด)

ความปลอดภัยในการใช้

ก่อนใช้ควรตรวจสอบว่าจอบเข้าด้ามแน่นหนาหรือไม่ ขณะที่ ใช้จอบต้องระวังเพื่อนที่อยู่ข้างเคียงและเท้าของผู้ใช้ด้วย

การทำความสะอาดและเก็บรักษา

หลังจากใช้แล้วล้างทำความสะอาดและใช้ผ้าเช็ดให้แห้ง ทาน้ำมันกันสนิมแล้วเก็บเข้าที่ให้เรียบร้อย

๒. เครื่องมือใช้ในการให้น้ำ เครื่องมือประเภทนี้ส่วนใหญ่ใช้ในการดูแลรักษาพืช เช่น การให้น้ำพืช การให้ปุ๋ยบางชนิด การให้สารเคมีรวมทั้งการให้ฮอร์โมนบางชนิดแก่พืช

๒.๑ บัวรดน้ำ

ใช้สำหรับรดน้ำพืช น้ำที่ออกจากฝักบัวจะเป็นฝอยกระจายทั่วต้นพืช ทำให้พืชได้รับน้ำอย่างทั่วถึงและส่วนต่าง ๆ ของพืชไม่หักง่าย การใช้บัวรดน้ำถ้าไม่ระมัดระวังจะเสียหายง่ายที่สวนคอของ ฝักบัวจึงควรจับที่หูหิ้วหรือที่มือจับเท่านั้น

ความปลอดภัยในการใช้

ก่อนใช้ควรตรวจสอบดูสภาพของบัวรดน้ำตรงที่มือจับหรือหูหิ้วเสียก่อน ถ้าชำรุดควรซ่อมให้เรียบร้อยก่อนนำไปใช้ และขณะที่ใช้ต้องจับถือให้ แน่นเพื่อไม่ให้ตกลงเท้า

การทำความสะอาดและเก็บรักษา

ภายหลังการใช้แล้ว ควรล้างทำความสะอาดถังตัวถังและฝักบัวอย่าให้เศษหญ้าหรืออย่างอื่นอุดตัน แล้วคว่ำเก็บเข้าที่

๒.๒ ถังน้ำ

ใช้สำหรับตักน้ำจากบ่อหรือสระใส่บัวรดน้ำหรือใช้สำหรับรดต้นไม้โดยใช้มือชักน้ำก็ได้ถ้าไม่มีบัวรดน้ำ

ความปลอดภัยในการใช้

ก่อนใช้ควรสำรวจจุดตรงหัวและเชือก (ถ้าต้องหาบ) เมื่อเห็น ว่าไม่ปลอดภัย ควรซ่อมแซมก่อนนำไปใช้และขณะที่ใช้ต้องจับหรือหิ้วให้แน่นเพื่อไม่ให้ตก

การทำความสะอาดและเก็บรักษา

ภายหลังการใช้ควรทำความสะอาดเช็ดให้แห้ง เก็บคว่ำ เข้าที่

ที่มา : <http://agric-tool.blogspot.com/>

ใบความรู้ที่ ๒

เรื่อง ผักสวนครัวรั้วกินได้

ผักสวนครัว หมายถึง พืชที่ปลูกเพื่อใช้ในการปรุงเป็นอาหาร ซึ่งสามารถแบ่งตามลักษณะการนำมาประกอบอาหารได้มี ๔ ประเภท ดังนี้

๑. ใช้ผลเป็นอาหาร เช่น แตงกวา มะเขือเทศ พริกหวาน
๒. ใช้ใบและลำต้นเป็นอาหาร เช่น ผักกาดขาว ตำลึง ผักคะน้า สะระแหน่
๓. ใช้ดอกเป็นอาหาร เช่น กะหล่ำดอก ดอกแค บร็อคโคลี่
๔. ใช้หัวหรือรากที่อยู่ใต้ดินเป็นอาหาร เช่น หอมหัวใหญ่ แครอท กระเทียม ขิง

วิธีการปลูกผักสวนครัว

๑. ใบกะเพรา

วิธีการปลูก

วิธีการปลูกใบกะเพราก็ไม่ยากเลย เพียงแค่เริ่มจากเตรียมแปลงปลูก ก่อนหว่าน

๑. ใบโหระพา

วิธีการปลูก

โหระพาเป็นพืชที่ปลูกครั้งเดียวสามารถเก็บเกี่ยวได้ ๑ - ๒ ปี เริ่มจากการเตรียมดิน ควรมีความร่วนซุย มีการระบายน้ำดี ต่อมาเริ่มขั้นตอนการปลูกควรทำในเวลาเย็น วิธีการปลูก ที่นิยมมี ๒ วิธีด้วยกัน คือ การปักชำและการเพาะเมล็ด โหระพาเป็นพืชที่ต้องการความชื้นสูง และสม่ำเสมอ ดังนั้นจึงควรมีการรดน้ำให้ทุกวัน แต่ระวังอย่าปล่อยให้มีการท่วมขังของน้ำใน แปลง ในระยะแรกควรทำการพรวนดินและกำจัดพืชทุก ๆ ๑ - ๒ สัปดาห์ ถ้าจะใส่ปุ๋ยให้ใช้ปุ๋ย ยูเรีย ในอัตรา ๑๐ กิโลกรัมต่อไร่ ละลายน้ำรดหลังปลูกประมาณ ๑๕ - ๒๐ วัน จะทำให้ เจริญเติบโตดียิ่งขึ้น หลังจากปลูกประมาณ ๓๐ - ๓๕ วัน สามารถทำการเก็บเกี่ยวได้แล้ว เช่นเดียวกับใบกะเพรา อย่าให้ออกดอก ถ้าออกดอกก็ตัดทิ้งเรื่อย ๆ จะทำให้เก็บกินใบ โหระพาได้นาน ๆ

๓. ผักบุ้ง

วิธีการปลูก

ผักบุ้งที่ใช้รับประทานส่วนใหญ่ คือ ผักบุ้งจีน ซึ่งปลูกง่าย เจริญเติบโตเร็ว การดูแล รักษาง่าย สามารถปลูกได้ตลอดปี และขึ้นได้ในดินทุกชนิด เริ่มจากการหว่านเมล็ด ต้นกล้าจะ เริ่มงอก ๒ - ๓ วันหลังหยอดเมล็ด ผักบุ้งชอบดินที่มีความชื้นสูง ดังนั้น ควรให้น้ำบ่อย ๆ อย่า ให้ขาดน้ำ เพราะผักบุ้งอาจจะชะงักการเจริญ แคระแกร็น และไม่จำเป็นต้องกำจัดศัตรูพืช เพราะเป็นผักที่มีอายุสั้นและเจริญเติบโตเร็วมาก สามารถขึ้นคลุมพื้นที่ได้อย่างรวดเร็ว หลังจากหว่านเมล็ดประมาณ ๒๕ - ๓๐ วัน ก็สามารถเก็บเกี่ยวได้โดยใช้มือถอนทั้งราก แล้ว

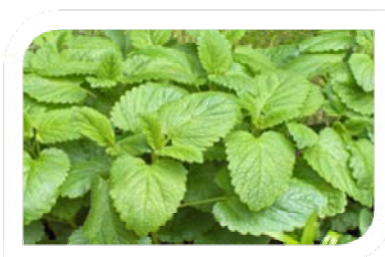
๔. พริก

วิธีการปลูก

การปลูกพริกนั้นทำได้ง่ายๆ เพียงแค่นำเมล็ดพริกไปหยอดในหลุมที่เตรียมไว้หลุมละ ๓ - ๕ เมล็ด กลบแล้วก็รดน้ำ สำหรับพริกเป็นพืชที่ทนแล้งดีกว่าทนน้ำ แต่ในระยะที่พริกเริ่มออกดอกพริกจะต้องการน้ำมากกว่าปกติ ช่วง ๓ วันแรกควรให้น้ำวันละ ๒ ครั้งเช้า-เย็น และค่อยๆ ลดลงเรื่อยๆ จนผ่านไป ๗ สัปดาห์ก็ให้น้ำสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง พริกจะเริ่มให้ผลผลิตหลังจากปลูกแล้ว ๒ เดือนครึ่งถึง ๓ เดือน ในระยะแรกผลผลิตจะได้น้อยและจะค่อยๆ เพิ่มขึ้นตามลำดับควรเก็บเกี่ยวอาทิตย์ละ ๑ ครั้ง ทั้งนี้ผลผลิตจะเริ่มลดลงเมื่อพริกเริ่มแก่

๕. สะระแหน่

วิธีการปลูก

ใช้การปักชำ โดยเลือกกิ่งที่ไม่อ่อนหรือไม่แก่เกินไป ปักจิ้มลงไปในแปลงเพาะชำหรือแปลงปลูก ที่มีดินร่วนซุย ปักให้กิ่งเอนทาบกับดิน รดน้ำให้ชุ่มแต่อย่าให้ถึงกับแฉะแล้วโรยกลบทับกลบดินเพื่อรักษาความชุ่มชื้นให้หน้าดิน ประมาณ ๔ - ๕ วันก็จะ แตกใบ แตกยอดเล็กน้อยคลุมดินต้นสะระแหน่ชอบดินร่วนซุยที่ระบายน้ำได้ดี และต้องการแสงสว่าง แต่ไม่ต้องการแดดที่ร้อนจัดจนเกินไป จะปลูกในที่ร่มหรือในที่แดดก็ได้ ควรรดน้ำให้ชุ่มอยู่เสมอ จะทำให้สะระแหน่

๖. ตะไคร้

วิธีการปลูก

ตะไคร้เป็นพืชที่มีอายุหลายปี ปลูกง่ายเจริญได้ดีในดินแทบทุกชนิด เริ่มจากการเตรียมดิน โดยใส่ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมักคลุกเคล้าให้เข้ากับดินขุดหลุมปลูก นำพันธุ์ตะไคร้ที่เตรียมไว้ตัดใบออก ให้เหลือต้นยาว ประมาณ ๓๐ - ๔๐ เซนติเมตร มาแช่น้ำประมาณ ๕ - ๗ วัน เพื่อให้รากงอก รากที่แก่เต็มที่จะมีสีเหลืองเข้ม นำไปปลูกในแปลง วางต้นพันธุ์ให้เอียง ๔๕ องศาไปด้านใดด้านหนึ่งแล้วกลบดิน จากนั้นรดน้ำให้ชุ่ม หลังปลูกได้ประมาณ ๓๐ วัน ก็ควรใส่ปุ๋ยสูตร ๑๕ - ๑๕ - ๑๕ หรือ ๔๖ - ๐ - ๐ อัตรา ๕๐ กิโลกรัม/ไร่ ควรให้น้ำพอน้ำดินขึ้น ประมาณ ๑ - ๒ วันจึงรดน้ำครั้งหนึ่ง เก็บเกี่ยวเมื่อตะไคร้อายุประมาณ ๙๐ วัน

ที่มา : <http://home.kapook.com/view44743.html>

ใบความรู้ที่ ๓

เรื่อง การดูแลรักษาพืชที่ปลูก

การรดน้ำ

http://www.mococoshop.com/product.php?id_product=567

วัสดุ/อุปกรณ์ที่ใช้

๑. บัวรดน้ำ
๒. สายยาง

ขั้นตอนการรดน้ำ ทำได้ดังนี้

๑. เตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ในการรดน้ำ ถ้าต้นกล้าเล็กควรใช้บัวรดน้ำ ถ้าต้นกล้าโตและแข็งแรงดีแล้ว ให้ใช้สายยางที่มีหัวปรับระดับความแรงของน้ำ
๒. รดน้ำให้ทั่วแปลงปลูกจนพื้นดินชุ่ม แต่ไม่แฉะหรือท่วมขัง
๓. ทำความสะอาดอุปกรณ์ทุกครั้งแล้วเก็บเข้าที่

การพรวนดิน

<http://www.master-hardware.com/>

วัสดุ/อุปกรณ์ที่ใช้

ส้อมพรวน

ขั้นตอนการพรวนดิน ทำได้ดังนี้

๑. เตรียมส้อมพรวนดิน
๒. ใช้ส้อมพรวน พรวนดินรอบๆ โคนต้น ระวังไม่ให้ถูกราก
๓. ทำความสะอาดอุปกรณ์หลังใช้งานทุกครั้ง แล้วเก็บเข้าที่

การกำจัดวัชพืช

<http://www.master-hardware.com/>

วัสดุ/อุปกรณ์ที่ใช้

ส้อมพรวน

ขั้นตอนการกำจัดวัชพืช ทำได้ดังนี้

๑. เตรียมอุปกรณ์กำจัดวัชพืช เช่น ส้อมพรวน
๒. ใช้มือดึงหรือถอนวัชพืชต้นเล็กๆ โดยไม่ให้เหลือรากในดิน โดยไม่ให้กระทบกระเทือนต้นพืชที่ปลูก ส่วนวัชพืชที่ต้นโตให้ใช้ส้อมพรวนขุดรากและต้นออก
๓. ทำความสะอาดอุปกรณ์หลังการใช้งานทุกครั้ง แล้วเก็บเข้าที่ให้เรียบร้อย (วัชพืช คือ พืชที่เราไม่ต้องการ คอยแย่งอาหารจากพืชที่เราปลูกทำให้พืชโตช้า เป็นที่อยู่อาศัยของแมลง หนอน)

การใส่ปุ๋ย

<http://www.thaitoolssupport.com/>

วัสดุ/อุปกรณ์ที่ใช้

๑. ปุ๋ยคอก หรือ ปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยชีวภาพ
๒. ช้อนปลูก
๓. ส้อมพรวน

ขั้นตอนการใส่ปุ๋ย ทำได้ดังนี้

๑. ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมักให้ใช้ช้อนปลูกตักปุ๋ยโรยให้ทั่วบริเวณรอบๆ ต้นกล้า ถ้าปุ๋ยน้ำชีวภาพ ให้ผสมน้ำตามสัดส่วนที่กำหนด ใส่บัวรดน้ำรดต้นกล้า

๒. ใช้ส้อมพรวนขุดรูหรือใช้ช้อนปลูกใช้ใส่ปุ๋ยลงไปในรูที่ขุดไว้

หน่วยที่ ๗ ชีวิตสุขสันต์ในบ้านของเรา

หน่วยย่อยที่ ๔ สานฝันให้เป็นจริง

แผนกที่ ๑ โครงการสามฝ่าย

ใบงานที่ ๐๑

เรื่อง มาเลือกหัวข้อโครงการกันเถอะ

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้าและเลขานุการของกลุ่มเพื่อดำเนินกิจกรรมต่อไป

๑. ให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันตั้งชื่อกลุ่มของตนเองแล้วเขียนชื่อกลุ่ม
๒. ให้สมาชิกแต่ละคนเสนอชื่องานที่ตนสนใจและต้องการจะทำคนละ ๑ อย่าง บันทึกผลลงในตาราง
๓. ให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันเลือกงานที่สมาชิกส่วนใหญ่เสนอไว้มากำหนดเป็นงานที่กลุ่มจะทำแล้วเขียนชื่องานที่จะทำลงในข้อ ๓.๑ (สามารถปรับเปลี่ยนชื่อได้ตามความต้องการ)

ชื่อผู้เสนอ.....	ชื่องานที่ต้องการทำ
๑	
๒	
๓	
๔	
๕	

๓.๑ งานที่กลุ่มจะทำ คือ.....

๔๗

ใบงานที่ ๐๒
เรื่อง วางแผนการทำโครงการ

ป.๐๗.๔/พ ๑-๐๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันวางแผนการทำโครงการ โดยนำชื่อที่ได้เลือกจาก
ใบงานที่ ๐๑ มาเป็นชื่อโครงการและเขียนรายละเอียดของโครงการตามหัวข้อ
ต่อไปนี้

๑. ชื่อโครงการ.....

๒. ที่มาและความสำคัญของโครงการ
.....
.....
.....

๓. วัตถุประสงค์
.....
.....

๔. วัสดุ/อุปกรณ์
.....
.....

๕. ขั้นตอน
.....
.....
.....
.....

๖. ระยะเวลาที่ทำการศึกษา
.....

